

924.

Na osnovu člana 48 stav 3 Zakona o sprječavanju pranja novca i finansiranja terorizma ("Službeni list CG", br. 33/14, 44/18 i 73/19), Ministarstvo unutrašnjih poslova donijelo je

PRAVILNIK

O NAČINU RADA OVLAŠĆENOG LICA, NAČINU SPROVOĐENJA UNUTRAŠNJE KONTROLE, ČUVANJU I ZAŠTITI PODATAKA, NAČINU VOĐENJA EVIDENCIJA I OSPOSOBLJAVANJU ZAPOSLENIH

("Službeni list Crne Gore", br. 071/20 od 16.07.2020)

Predmet

Član 1

Ovim pravilnikom bliže se uređuje način rada ovlašćenog lica, sprovođenje unutrašnje kontrole i revizije, razmjena podataka o klijentima i transakcijama u okviru finansijske grupe, čuvanje i zaštita podataka, vođenje evidencija i osposobljavanje zaposlenih kod privrednih društava, pravnih lica, preduzetnika i fizičkih lica koja obavljaju djelatnost iz člana 4 stav 2 Zakona o sprječavanju pranja novca i finansiranja terorizma (u daljem tekstu: obveznici), advokata i notara.

Značenje izraza

Član 2

Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom pravilniku imaju sljedeća značenja:

- 1) ovlašćeno lice, odnosno njegov zamjenik je lice koje imenuje obveznik sa ovlašćenjima i odgovornostima za sprovođenje mjera i radnji koje se preduzimaju radi sprječavanja i otkrivanja pranja novca i finansiranja terorizma;
- 2) rizik od pranja novca i finansiranja terorizma je rizik da će klijent iskoristiti finansijski sistem za pranje novca ili finansiranje terorizma, odnosno da će poslovni odnos, transakcija ili proizvod, usluga, biti, posredno ili neposredno, korišćeni za pranje novca ili finansiranje terorizma;
- 3) klijent je domaće ili strano pravno lice, privredno društvo, fizičko lice, preduzetnik, strani trust i drugo lice, odnosno sa njim izjednačeni subjekat koji vrši transakciju ili uspostavlja poslovni odnos sa obveznikom;
- 4) transakcija je primanje, ulaganje, zamjena, čuvanje ili drugo raspolaganje novcem ili drugom imovinom;
- 5) gotovinska transakcija je svaka transakcija kod koje obveznik od klijenta primi gotov novac, odnosno klijentu preda gotov novac u posjed i na raspolaganje;
- 6) sumnjiva transakcija je svaka transakcija sa sredstvima za koja se procijeni na osnovu indikatora za prepoznavanje sumnjivih transakcija i klijenata u skladu sa Zakonom o sprječavanju pranja novca i finansiranja terorizma i podzakonskim aktima donijetim na osnovu tog zakona, internim aktima obveznika ili na osnovu drugih okolnosti i činjenica, da predstavljaju imovinsku korist ostvarenu krivičnim djelom ili u vezi sa transakcijom, sredstvima, imovinom ili sa licem koje je obavlja postoje razlozi za sumnju na pranje novca ili finansiranje terorizma;
- 7) finansijska grupa je grupa koju čine:
 - matično društvo sa sjedištem u Crnoj Gori, zavisna društva i društva u kojima ta društva imaju direktno ili indirektno učešće u kapitalu ili glasačkim pravima od najmanje 20% i uključuju se u godišnji konsolidovani finansijski iskaz u skladu sa zakonom,
 - društva koja su međusobno povezana zajedničkim upravljanjem,
 - pravna odnosno fizička lica koja imaju direktno ili indirektno učešće u kapitalu ili glasačkim pravima od najmanje 20% u pravnim licima iz finansijskog sektora.

Dostavljanje podataka i informacija

Član 3

Podatke i informacije u vezi sa sredstvima za koja se zna ili sumnja da predstavljaju imovinsku korist ostvarenu kriminalnom djelatnošću ili su povezana sa finansiranjem terorizma, kao i podatke i informacije koji se koriste za

otkrivanje i sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma, zaposleni kod obveznika, u pisanom obliku, dostavljaju ovlaštenom licu koje te podatke i informacije analizira, procjenjuje i odlučuje o daljem postupanju.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, ako postoje razlozi hitnosti, podaci i informacije u vezi sa sredstvima za koja se zna ili sumnja da predstavljaju imovinsku korist ostvarenu kriminalnom djelatnošću ili su povezana sa finansiranjem terorizma, kao i podaci i informacije koji se koriste za otkrivanje i sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma, mogu se saopštiti i usmeno.

Ako ovlašćeno lice ocijeni da podaci i informacije koje su mu dostavili zaposleni kod obveznika nijesu od značaja za otkrivanje i sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma ili ne predstavljaju imovinsku korist ostvarenu kriminalnom djelatnošću ili nijesu povezana sa finansiranjem terorizma, sačinice službenu zabilješku, u kojoj će navesti razloge za takvu ocjenu.

Nakon analiziranja i procjene podataka i informacija iz stava 1 ovog člana, ovlašćeno lice dostavlja podatke i prateću dokumentaciju organizacionoj jedinici organa uprave nadležnog za policijske poslove koja vrši poslove koji se odnose na sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma (u daljem tekstu: finansijsko-obavještajna jedinica), osim podataka i informacija iz stava 3 ovog člana.

Provjere i testiranja

Član 4

Ovlašćeno lice, kvartalno, metodom slučajnog uzorka ili na drugi odgovarajući način, vrši provjere i testiranja primjene programa za sprovođenje mjera za sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma.

O rezultatima izvršenih provjera i testiranja iz stava 1 ovog člana, ovlašćeno lice sačinjava izvještaj sa predlogom mjera koje treba sprovesti i dostavlja ga nadležnom nadzornom organu iz člana 94 stav 1 Zakona o sprječavanju pranja novca i finansiranja terorizma (u daljem tekstu: Zakon), na zahtjev tog nadležnog organa, u roku od tri dana od dana prijema zahtjeva.

Izvještaj o aktivnostima obveznika

Član 5

O aktivnostima koje radi sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma sprovodi, ovlašćeno lice, jednom godišnje, a po potrebi i češće, sačinjava izvještaj iz oblasti sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma.

Izvještaj iz stava 1 ovog člana, naročito sadrži, podatke o:

- ukupnom broju izvještaja dostavljenih finansijsko-obavještajnoj jedinici o gotovinskim transakcijama u visini od 15.000 eura ili više;
- ukupnom broju transakcija koje su analizirali zaposleni kod obveznika, na osnovu indikatora sumnjivih transakcija, a o kojima na osnovu analize i procjene od strane ovlaštenog lica finansijsko-obavještajna jedinica nije obaviještena;
- ukupnom broju obustavljenih transakcija;
- novootkrivenim načinima i tehnikama pranja novca sa predlogom mjera za njihovo prepoznavanje i otkrivanje;
- aktivnostima preduzetim u rješavanju problema, uočenih u primjeni procedura i praksi za prepoznavanje sumnjivih transakcija;
- rezultatima obuke zaposlenih kod obveznika sa podacima o datumu obuke, temama koje su predstavljene i imenima lica koja su pohađala obuku;
- predlogu mjera za poboljšanje politika i procedura za otkrivanje i sprječavanje sumnjivih transakcija; i
- ukupnom broju zahtjeva za kontinuirano praćenje računa klijenata u skladu sa članom 63 Zakona.

Izvještaj iz stava 1 ovog člana, obveznik dostavlja nadležnom nadzornom organu iz člana 94 stav 1 Zakona, na zahtjev tog nadležnog organa, u roku od tri dana od dana prijema zahtjeva.

Način sprovođenja unutrašnje kontrole i revizije

Član 6

Radi sprovođenja unutrašnje kontrole i revizije za poslove otkrivanja i sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma, obveznik, odnosno drugi subjekat iz člana 1 ovog pravilnika, u programu za sprovođenje mjera za sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma, utvrđuje:

- procedure i prakse za prepoznavanje sumnjivih transakcija;

- obaveze i odgovornosti ovlašćenog i drugih lica;
- način uspostavljanja sistema unutrašnje kontrole;
- način i postupak testiranja primjene procedura za otkrivanje i sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma; i
- stalni režim obuke za zaposlene kod obveznika, odnosno drugog subjekta iz člana 1 ovog pravilnika.

Obveznik, odnosno drugi subjekat iz člana 1 ovog pravilnika donosi pisana pravila i procedure radi sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma kojima uspostavlja i razvija programe za sprovođenje mjera za sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma.

Unutrašnja kontrola sprovodi se na način da se spriječe, otkriju i isprave greške učinjene tokom primjene propisa iz oblasti sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma i da se unaprijede interne politike, kontrole i procedure za otkrivanje transakcija i lica u vezi sa pranjem novca i finansiranjem terorizma.

Praćenje primjene i adekvatnosti politika, kontrola i procedura

Član 7

Sprovođenjem unutrašnje kontrole i revizije obveznik, odnosno drugi subjekat iz člana 1 ovog pravilnika redovno prati i utvrđuje adekvatnost politika, kontrola i procedura i njihovu usklađenost sa Zakonom.

Praćenjem primjene internih procedura vrši se kontrola da li zaposleni kod obveznika, odnosno drugih subjekata iz člana 1 ovog pravilnika postupaju u skladu sa zahtjevima za izvještavanjem o transakcijama u visini od 15.000 eura ili više i sumnjivim transakcijama i da li su utvrđene politike, kontrole i procedure usklađene sa Zakonom i podzakonskim aktima donijetim na osnovu tog zakona.

Ocjenjivanje primjene procedura

Član 8

Testiranjem primjene internih procedura za otkrivanje i sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma ocjenjuju se:

- poznavanje propisa iz oblasti sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma i prepoznavanje sumnjivih transakcija od strane zaposlenih kod obveznika, odnosno drugih subjekata iz člana 1 ovog pravilnika;
- usklađenost radnih aktivnosti sa utvrđenim procedurama;
- da li je finansijsko-obavještajna jedinica blagovremeno obavještavana o svim transakcijama u skladu sa Zakonom;
- da li se sa podacima, informacijama i dokumentacijom koji su prikupljeni u skladu sa Zakonom postupa na propisan način;
- potreba za dodatnim obukama zaposlenih kod obveznika, odnosno drugih subjekata iz člana 1 ovog pravilnika; i
- druga postupanja koja su od značaja za sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma.

Razmjena podataka o klijentima i transakcijama u okviru finansijske grupe

Član 9

Obveznik koji je član finansijske grupe primjenjuje programe i procedure koji važe za cijelu grupu, uključujući procedure za razmjenu informacija za potrebe poznavanja i praćenja stranke, smanjenja i otklanjanja rizika od pranja novca i finansiranja terorizma, postupke za upravljanje usklađenošću poslovanja u vezi sa ovim rizicima na nivou grupe, postupak sprovođenja redovnog stručnog osposobljavanja i usavršavanja zaposlenih kod obveznika koji je član finansijske grupe u skladu s programom godišnjeg stručnog osposobljavanja i usavršavanja zaposlenih kod obveznika koji je član finansijske grupe radi sprječavanja i otkrivanja pranja novca i finansiranja terorizma, obaveze vršenja redovne unutrašnje kontrole i organizovanja nezavisne unutrašnje revizije u skladu sa Zakonom, kao i drugih radnji i mjera u cilju sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma.

Obveznik koji je član finansijske grupe čije najviše matično društvo ima sjedište u inostranstvu može primjenjivati program ove grupe samo ako se tim programom objezbjeđuje ispunjenje svih njegovih obaveza u skladu sa Zakonom i međunarodnim standardima u oblasti sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma i ako taj program nije suprotan propisima Crne Gore.

Čuvanje i zaštita podataka

Član 10

Podatke, informacije i dokumentaciju o transakcijama ili licima u vezi sa sredstvima za koja se zna ili sumnja da predstavljaju imovinsku korist ostvarenu kriminalnom djelatnošću ili su povezana sa finansiranjem terorizma ili u vezi sa kojim postoji osnov sumnje da se radi o pranju novca ili finansiranju terorizma, obveznik, odnosno drugi subjekat iz člana 1 ovog pravilnika čuva u skladu sa propisima kojima se uređuje tajnost podataka i zaštita podataka o ličnosti.

Radi čuvanja i zaštite podataka, informacija i dokumentacije iz stava 1 ovog člana, obveznik, odnosno drugi subjekat iz člana 1 ovog pravilnika donosi posebna pravila.

O svakom izvršenom uvidu u podatke, informacije i dokumentaciju iz stava 1 ovog člana, obveznik, odnosno drugi subjekat iz člana 1 ovog pravilnika u pisanom ili elektronskom obliku obavještava finansijsko-obavještajnu jedinicu bez odlaganja, a najkasnije u roku od tri dana od dana izvršenog uvida.

Način vođenja evidencija

Član 11

Podatke o klijentima, poslovnim odnosima, računima i transakcijama u vezi sa sredstvima za koja se zna ili sumnja da predstavljaju imovinsku korist ostvarenu kriminalnom djelatnošću ili su povezana sa finansiranjem terorizma ili u vezi sa kojim postoji osnov sumnje da se radi o pranju novca i finansiranju terorizma, obveznik, odnosno drugi subjekat iz člana 1 ovog pravilnika vodi u elektronskom obliku ili obliku knjige (u daljem tekstu: evidencija).

U evidenciju iz stava 1 ovog člana, podaci se upisuju po hronološkom redu, uredno i ažurno i na način da su dostupni tokom cjelokupnog perioda vođenja te evidencije.

Ako se evidencija iz stava 1 ovog člana vodi u elektronskom obliku, podaci se upisuju na način kojim se obezbjeđuje čuvanje svih promijenjenih podataka i rekonstrukcija pojedinačnih transakcija (uključujući i iznose i valutu) koje bi mogle da se koriste kao dokaz u postupku otkrivanja kriminalnih aktivnosti klijenata.

Ako se evidencija vodi u obliku knjige, podaci se upisuju na način da se pogrešno upisana riječ ili dio teksta precrtava na način da raniji tekst ostaje čitljiv, a novi upis se čitko unosi iznad precrtanog teksta.

Stručno osposobljavanje

Član 12

Stručno osposobljavanje zaposlenih kod obveznika, odnosno drugih subjekata iz člana 1 ovog pravilnika, koji obavljaju poslove otkrivanja i sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma, sastoji se od različitih obuka iz oblasti otkrivanja i sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma, koje obuhvataju sljedeće teme:

- praktična primjena propisa kojima se uređuju obaveze obveznika, odnosno drugih subjekata iz člana 1 ovog pravilnika;
- program, politike, kontrole i procedure koje priprema i utvrđuje obveznik, odnosno drugi subjekat iz člana 1 ovog pravilnika;
- opasnost od pranja novca i finansiranja terorizma i rizici za obveznike, odnosno druge subjekte iz člana 1 ovog pravilnika i lične odgovornosti zaposlenih kod obveznika, odnosno drugih subjekata iz člana 1 ovog pravilnika;
- mogućnosti i slabosti obveznika, odnosno drugih subjekata iz člana 1 ovog pravilnika u sprječavanju pranja novca i finansiranja terorizma;
- upoznavanje sa novim pojavnim oblicima pranja novca i finansiranja terorizma;
- prepoznavanje sumnjivih transakcija kroz listu indikatora;
- sistem unutrašnje kontrole; i
- sistem unutrašnje revizije.

Obuke, kao i vrijeme njihovog održavanja obveznik, odnosno drugi subjekat iz člana 1 ovog pravilnika usklađuje sa potrebama djelatnosti kojim se bavi, radi pravovremenog usklađivanja sa novim zahtjevima i upoznavanjem zaposlenih kod obveznika, odnosno drugog subjekta iz člana 1 ovog pravilnika sa novim pojavnim oblicima pranja novca i finansiranja terorizma i održavanja već stečenog znanja i iskustva zaposlenih kod obveznika, odnosno drugog subjekta iz člana 1 ovog pravilnika.

Prilikom odlučivanja o potrebi, vrsti i obimu obuke, obveznik, odnosno drugi subjekat iz člana 1 ovog pravilnika uzima u obzir da li se radi o novozaposlenom licu, zaposlenom kod obveznika, odnosno drugog subjekta iz člana 1 ovog pravilnika koji ima direktan kontakt sa klijentima, zaposlenom kod obveznika, odnosno drugog subjekta iz člana 1 ovog pravilnika koji radi sa novim klijentima i dr.

Procedure upoznavanja klijenta

Član 13

Odgovorno lice kod obveznika, odnosno drugog subjekta iz člana 1 ovog pravilnika prilikom osposobljavanja zaposlenih kod obveznika, odnosno drugog subjekta iz člana 1 ovog pravilnika, za primjenu liste indikatora za prepoznavanje sumnjivih klijenata i transakcija upozorava te zaposlene da naročito obrate pažnju na ekonomske i pravne nelogičnosti u transakcijama, neobičan način poslovanja ili ponašanje klijenta.

Obveznik, odnosno drugi subjekat iz člana 1 ovog pravilnika koji prilikom obavljanja djelatnosti uspostavlja sa klijentom trajniju poslovnu saradnju, utvrđuje procedure "kako upoznati klijenta i njegovo poslovanje" kojima se uređuju mjere utvrđivanja i provjere identiteta klijenta i praćenja njegovog poslovanja.

Nakon utvrđenih procedura iz stava 2 ovog člana, odgovorno lice kod obveznika, odnosno drugog subjekta iz člana 1 ovog pravilnika, stara se da zaposleni kod obveznika, odnosno drugog subjekta iz člana 1 ovog pravilnika, razumiju važnost i potrebu uspješnog sprovođenja politike "upoznaj svog klijenta".

Evidencija o stručnom osposobljavanju zaposlenih

Član 14

O stručnom osposobljavanju zaposlenih obveznik, odnosno drugi subjekat iz člana 1 ovog pravilnika, vodi evidenciju o licima koja su prisustvovala obuci i dokazima o njihovom prisustvu na seminarima ili drugim obukama koje organizuje poslodavac, strukovno udruženje, finansijsko-obavještajna jedinica ili drugi stručni organ ili organizacija, u zemlji ili inostranstvu.

Prestanak važenja

Član 15

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o načinu rada ovlašćenog lica, načinu sprovođenja unutrašnje kontrole, čuvanju i zaštiti podataka, načinu vođenja evidencija i osposobljavanju zaposlenih ("Službeni list CG", broj 48/14).

Stupanje na snagu

Član 16

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 040/20-8750/2

Podgorica, 10. jula 2020. godine

Ministar,

Mevludin Nuhodžić, s.r.